

Maharashtra Shikshan Samiti's

MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA

Nilanga Dist. Latur - 413521

NAAC Re-Accredited (III Cycle) - 'B+' Grade (CGPA -2.62)
स्वा.रा.ती.म. विद्यापीठाचा उत्कृष्ट महाविद्यालय पुरस्कार (ग्रामीण विभाग)

Record Book

**B.A., B.Com., B.Sc., B.C.A., B.Voc.(WPT/FPPS),
M.S.(CS), M.Com.**

Maharashtra Shikshan Samiti's

MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA, NILANGA

Tq. Nilanga, Dist. Latur

स्वागत जनरल स्टोअर्स निळंगा
अव्थास

Certificate

Exam. Seat No.: CT38424

Roll No. : _____

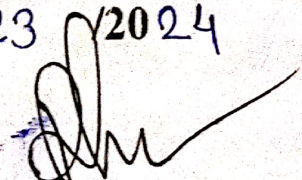
College Index No. 314

Class : B.ComTY Sem VI

Exam. Batch No.: _____

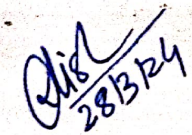
Division : _____

This is to certify that Mr./Miss. Rajee Dipali Vilas
has satisfactorily completed the practical course in the subject. Marketing
as per the syllabus laid down by the board / University during the academic
year 2023 / 2024

Dr. Naresh V. Pinamkar
Research Supervisor,

Department of Commerce
Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga

Dist. Latur (MS) 413521
Batch Incharge

बहिस्थ परीक्षक

Date : 28 / 03 / 2024

Head of the Dep.

Index

Sr.No.	Name of the Experiment	Page No.	Date	Remarks
1.	प्रस्तावना	1.	15/11/2018	*
2.	जनरल	2.		
3.	महत्त्व	3.		
4.	अदिष्ट्ये	4.		
5.	जनरल स्टोअर्स कसा सुरू करावा.	5.		
6.	जनरल स्टोअर्स म्हणजे काय.	6.		
7.	जनरल स्टोअर्स दुकाना- मध्ये कोणकोणत्या गोष्टींची गुंतवणूक करणे आवश्यक आहे.	7.		
8.	जनरल स्टोअर्स कसे उघडावे ? त्याच्या पायथ्या	8.		
9.	ऑनलाईन जनरल स्टोअर्स कसे उघडावे.	9.		
10.	निरिक्षणे व वस्तूच्या किंमती	10.		
11.	अवस्थापना बदल / अवसायाची माहिती	11.		
12.	विपणन संकल्पना.	16.		
13.	विपणनाची व्याप्ती	17.		
14.	विपणनाचे फायदे	18.		
15.	विपणनाची मर्यादा	19.		
16.	विपणन वातावरण	20.		
17.	दुकानामधील वस्तूचे निरिक्षण	02.		

Index

Sr.No.	Name of the Experiment	Page No.	Date	Remarks
*	कार्यपद्धती			
1.	संतुल नीचा	23.		
2.	दणत कांती (कोळोटे)	25.		
3.	बरो लक्षण	26.		
4.	मिडीमिक्स	27.		
5.	सागर सुंधी उद्ये.	28.		
6.	सागर सुंधी उद्ये.	29.		
7.	Moti साबन.	30.		
8.	विपानाचे श्येथ उदिष्टे	31		
9.	विपान संशोधनाचे महत्त्व	32.		
10.	विपानाच्या जबाबदाऱ्या	33		
11.	विपानाचे कार्य	34		
12.	विपान संघटनेचे तत्त्वे	35.		
13.	विपान अवस्थापनाचे कर्तव्य	36.		
14.	जनरल स्टोअरस परवाना	37		
15.	विपान सेवांची उदिष्टे	38		
16.	विपान नियंत्रणाचे महत्त्व	39.		
17.	दुकानदारांना विचारलेले प्रश्न	40		
18.	अवसायाचा तैरीज पत्रक	41		
19.	निकष	48.		
20.	समारोप.	44.		

* पुस्तकावना : *

शुवामी शरुनंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड. यांनी पुशिक्षण आणि बीकॉम तृतीय वर्षाच्या अभ्यासक्रुमात पुशिक्षण आणि प्रकल्पकार्य हा विषय ठेवला आहे. त्याकरिता मानवसंसाधन अवरुथापन व विपठान अवरुथापन या दोन विषयावर प्रकल्प लिहायचा होता त्यातील विपठान अवरुथापन म्हणजेच (Marketting Management) हा विषय निवडला आहे.

या प्रकल्पाअंतर्गत विपठान अवरुथापन करे केले जाते. विपठान अवरुथापनाची वैशिष्ट्ये, विपठान नियोजन व त्याचे प्रकार व तसेच प्रत्यक्षरित्या जाऊन दुकानांमध्ये एक महिना दोन तास प्रशिक्षण घेऊन त्या दुकानातील सर्व माहिती गोळा करून विपठान अवरुथापनाचे महत्त्व जाणुन घेऊन हा प्रकल्प तयार करुंथात आला आहे. या प्रकल्पाअंतर्गत आम्हाला प्रत्यक्षपणे दुकानात भेट देऊन विपठान अवरुथापन करे केले जाते. याबद्दल माहिती कळली आहकांना आपल्या वस्तुकडे कशा प्रकारे आकर्षित केले जाते. त्यांना आपल्या वस्तुची गुणवत्ता कशा पध्दतीने पटवुन देऊन, खरेदी करुंथात प्रवृत्त केले जाते आहकांची कशा पध्दतीने वागले पाहिजे त्यांना आपल्याकडुन जास्तीत जास्त सेवा दिला जाते. आपल्या वस्तुकडे त्याचे मन आकर्षित करे होईल या बद्दल सर्व प्रकारची माहिती या प्रकल्पाअंतर्गत भेटली आहे. या प्रकल्पांमध्ये विपठान अवरुथापनाबद्दल अनेक महत्त्वाची माहिती यामध्ये नमुद करुंवे लागतात.

दि. 05 ऑक्टोबर 2023.

प्रति,

मा. ~~विश्वार नागुळी~~

~~स्वागत जनरल स्टोअर्स~~

मो :- 9421366786.

विषय: आमच्या महाविद्यालयातील बीकॉम तृतीय वर्षातील विद्यार्थी/विद्यार्थिनी ~~राजुरे~~ दिपाळी विनास

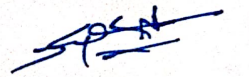
याला/हिला एक महिन्याचे प्रशिक्षण देणेबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आपणास विनंती करण्यात येते कि, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांनी बीकॉम तृतीय वर्षाच्या अभ्यासक्रमात प्रशिक्षण आणि प्रकल्पकार्य हा विषय ठेवला आहे. त्याअंतर्गत आमच्या विद्यार्थ्यांना आपल्या आस्थापनेत एक महिन्याचे प्रशिक्षण पूर्ण करण्याची संधी देऊन सहकार्य करावे, हि विनंती.

सदरील विद्यार्थी आपल्या आस्थापनेत दि. ~~5 ऑक्टोबर~~ ते ~~5 नोव्हेंबर~~ या कालावधीत दररोज २ तास प्रशिक्षणार्थी म्हणून काम करेल. प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर प्रशिक्षणार्थीच्या कामाबाबत अहवाल देऊन आपण प्रमाणपत्र द्यावे हि विनंती.

आपला विश्वासू

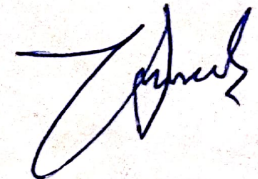

डॉ. सूर्यकांत वाकळे,

वाणिज्य विभाग प्रमुख,

महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा.

स्वागत जनरल स्टोअर्स
छ.शिवाजी महाराज चौक, निलंगा
मो. 9421366786

* मनोगतः :-

पुस्तुत प्रकल्पाअंतर्गत आम्ही एक दोन महीना दररोज दोन तास प्रशिक्षण घेण्यासाठी स्वागत जनरल स्टोअर्स या दुकानांमध्ये प्रशिक्षण घेतले आहेत. विपणन अवस्थापनाबद्दल माहिती जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला आहे.

स्वागत जनरल स्टोअर्स या दुकानांमध्ये मालक प्रो. निशार तामुळी यांनी मला दोन महीना अतिशय चांगल्या पध्दतीने प्रशिक्षण देऊन विपणन अवस्थापन कशा पध्दतीने केले जाते, ग्राहकांना कशा पध्दतीने आपली वस्तू किती दर्जेदार आहे या बद्दल माहिती देणे व तसेच या प्रकल्पाअंतर्गत मला विपणना बद्दल सर्व प्रकारची माहिती जाणून घेण्यास मदत झाली, वस्तूची किंमत कशा पध्दतीने ठरवली जाते. ग्राहकांना कशा पध्दतीने वागणूक दिली पाहिजे. व तसेच या दुकानाबद्दल सर्व प्रकारची माहिती त्यांनी कशा पध्दतीने या दुकानाची उभारणी केली त्यांनी कशा रितीने भांडवल उभारले त्यांना या दुकानाची उभारणी करताना आलेल्या भांड्यांनी व तसेच मार्केटींग कशी केली पाहिजे ग्राहकांना कशा प्रकारे चांगल्या पध्दतीने सेवा दिल्या जातील या सर्व प्रकारचे ज्ञान मला या प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून मिळाले.

विद्यापीठाने हा प्रकल्प ठेवले बद्दल त्यांचे आभार व्यक्त करते त्यामुळे मला विपणन अवस्थापनाबद्दल सर्व प्रकारची माहिती जाणून घेण्यास मदत झाली.

दिनांक : 5 नोव्हेंबर 2023 .

प्रति,

मा. प्राचार्य / विभागप्रमुख

महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा,

जि. लातूर

विषय: एक महिन्याच्या प्रशिक्षण प्रमाणपत्राबाबत....

महोदय,

प्रमाणित करण्यात येते कि, आपल्या महाविद्यालयातील बी. कॉम. तृतीय वर्ष वर्गातील विद्यार्थी /

विद्यार्थिनी

कु/- राजुरे दिपाली विठ्ठल

याने / हिने दिनांक

5 ऑक्टोबर

ते

5 नोव्हेंबर

या कालावधीत

त्यांच्या प्रकल्प कार्यासाठी आवश्यक प्रशिक्षण आमच्या आस्थापनेत यशस्वीरित्या पूर्ण केले असून त्याचे /

तिचे वर्तन योग्य राहिले आहे.

सबब प्रमाणपत्र देण्यात येते.

प्रोप्रायटर / संचालक

स्वागत जनरल स्टोअर्स

छ.शिवाजी महाराज चौक, निलंगा

मो. 9421366786

* महत्त्व :- आपल्या दैनंदिन जिवनात उपभोग्य वस्तूच्या किंवा आवश्यक गरजा या फक्त तिनच परिस्थितीत दोन गरजा वाढल्या आहेत त्या म्हणजेच आरोग्य आणि शिक्षण, या अत्यंत महत्त्वाच्या गरजा आहेत. त्यांचा विचार केला तर या मानवी जिवनातील मुलभूत गरजा आहेत. परंतु एकीविसाव्या शतकात लहानात लहान वस्तू व चीनीच्या वस्तू शुद्ध्या महत्त्वाच्या वाटत आहेत. आणि त्यात महागाई ही बाबताला जाऊन पोहोचली आहे.

शिक्षण ही काळाची गरज आहे. म्हणून शिकत आहेत पण शिक्षण घेतल्यावर आपल्याला नोकरी लागेलच असे निश्चित नाही. म्हणून सर्वजण पैसे कमावण्याच्या उद्देशाने आपली वाटचाल करतात. किराणा, जनरल स्टोअर्स, मेडीकल अशा अवसाय सुरू करणे अधिक चांगले आहे कारण त्यामध्ये किंवा तो अवसाय उभारण्यासाठी त्या मामकाला कुठलीही शिक्षण किंवा डिग्रीची गरज नसते. कितीही वयाने मोठा असलेला व्यक्ती व वयाने कमी असलेला व्यक्ती हा अवसाय सुरू करू शकतो. शिक्षण घेऊन शुद्ध्या काही जमांना करत नाही की आधुनिक काळाच्या पध्दतीच्या अवसाय केल्यानंतर कशापूकारचा नका होईल. शिक्षणाबरोबरच अवसाय करू शकता. आणि कशा पध्दतीने करावा हे माहित असणे अत्यंत गरजेचे असते. शिक्षणापेक्षाही ही महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे स्वतःचा अवसाय करणे आणि त्या- अवसायामध्ये चांगला पूकारचा नका मिळवणे हे महत्त्वाचे असते.